

(צילום: אבסלוט שמוני)

שפכים ליד מפעל נשר רמלה. הרשות העירונית נזקקת ב-100 מיליון שקל. המאגריים גבו 200 מיליון

עושה עול התביעה

מפעלים, ואפילו אולמות אירועים, נקנסים ביקור על זיהום שלפעמים מקורו בסך הכל בסכום כללים. כך רוכבים תאגידים המים על ההשל מחומרים מסוכנים בתשתיות הארזחיות, שקיבל החודש תזכורת מפתיחה בערכה. איכות הסביבה, גרסת מסתהת הכספים / נאור אליהו

אוגוסט 2011 פרסמה רשות המים כללים המסדירים את איכות השפכים המתחרת להזרמה למערכת ביוב ומפעלת באמצעות תאגידים המים. במסגרת הכללים גם צוינו תעריפי קנסות לשפכים חריגים. המטרה המוצהרת היתה למנוע נזק למערכת הביוב ולתשתיות הקיימות ולאפשר לתאגיד לשפר את השיפול והניצול של מי קולחין.

עד היום, הבקורת הציבורית נגד תאגידים המים עסקה בצד ההוצאות הגבוהות לכאורה של התאגידים: טענו שהם מבזבזים כסף, יוצרים תקני כוח אדם מיותרים ולוקים כאי סדרים מסוג מינוי מקורבים. הביקורת שלנו היא על צד ההכנסות של התאגידים, הכנסה הוצאותיהם של התאגידים שפכים חריגים.

רשות המים השילה על תאגידים המים העירוניים את החובה לשמור על מערכת ביוב נקויה ומתואמת לסטנדרטים בני ומננו. לשם כך חתרה להם רשות המים להטיל קנסות על גופים המורמים למערכת המים שפכים מזוהמים. זאת במטרה לגרום להם לזוהם פחות, וכך כדי שאפשר יהיה פחות מהמים מי קולחין לשימוש חקלאי. אלא מטרות ראיות למדי, אלא שבמצב העניינים כיום נדמה כי תאגידים המים הפכו את עניין השפכים המזוהמים לקרדום לחפור בו ולהפיק ממנו הכנסות באמצעות חיוב מפעלים, אולמות אירועים, אוניברסיטאות וגופים נוספים,

פי 6 מהתעריף

התאגידים מחויבים לספול ולתחזק את מערכת הביוב בתחומם, והישות קבעה תעריפים מגוונים לגביית התשלום לכיסוי עלויות נדרשות שנוצרות בעקבות הרמת שפכים משני סוגים: חריגים ואסורים. הסוג הראשון – חריגים – הם שפכים הנתונים לטיפול במתקני תאגיד המים, אולם דורשים עלויות נוספות בהשוואה לטיפול בשפכים רגילים. הסוג השני הוא שפכים אסורים – שלא ניתנים לטיפול במערכת הביוב הקיימות ואף גורמים להן נזק.

התאגידים, כרוזע ביצועית, נדרשו להנניע מהלך שקיטון את הזיהומים והיו אמורים להעביר הורעות למפעלים ולארגונים שיש לשש שהם מזוהמים, ולאפשר להם לעשות מהלך למען תיקון תליקויים. מתאגידים היו אמורים לכוון תוכנית ניסור שנתיות לעסקים ולמפעלים חשודים במזוהמת שפכים אסורים וחריגים, ולפרש את מיקום הזימה שנלקחה ממצאתיהם, מספר הזיגמות, המרכיבים שייצגו ונוסחאות החיוב של השפכים.

ביחס לשפכים חריגים קבעה רשות המים, כי אם המפעל אינו מודיע מראש על הזרמה צפויה, הוא ישלם קנס בגובה פי ארבעה מהתעריף, היות שהוא גורם נזק ולא

מאפשר לזיעוד להתמודדות עם השפכים המסוכנים. לגבי שפכים אסורים נקבע כי המפעל המזוהם אותם ייקנס בתשלום גבוה פי שישה מהתעריף הרגיל.

ברבות הזמן ועם ייסום המדיניות, קיבלו מפעלים רבים קנסות וחריגים מתאגידים המים, הגבוהים שלהם בגין שפכים בעייתיים שהגיעו למערכת הביוב. גורמים שהגישו עורר על הקנס גילו כי זה לא פותר את מצוקתם ונאלצו לפנות לבתי המשפט להסרת עיקולים שהוטלו עליהם משום שלא שילמו את אותם קנסות. התשובה הבעייתית – שבה הרכה כסה מפעלים, בא לידי ביטוי בדרכים שונות. כך למשל, רשות המים העריכה שעלות הנזק הישיר מקיצור אורך החיים של נכסי הביוב בשל הזרמת שפכים אסורים תעמוד על 100 מיליון שקל. למרבה הפלא, החיובים השנתיים שנשלחו לקולחת בגין ערעור זה הכניסו להאגידים יותר מ-200 מיליון שקל.

בג"צ לביטול קנסות

בעקבות המתואר לעיל החליטה רשות המים לפסוק כללים חדשים כדי לתקן את העיוות בכללים המקוריים. הכללים החדשים נכנסו לתוקף ביולי השנה, והיו בהם שינויים רבים בפרמטרים המגדירים את איכות השפכים, בחוזי החיוב, בפרוצדורות השיפול ובמתן קנסות. למתונה והשגות מצד לקוחות במקביל, הנישה התאחות העניינים עתירה לבג"צ לביטול מנגנון הקנסות, בטענה כי המנגנון מהווה חריגה מסמכות רשות המים. טרם התקבלה החלטה בעניין.

ההצרכה שלנו היא כי החיוב בגין שפכים חריגים ואסורים לפי הכללים החדשים יגיע ל-50% בהשוואה לחיוב על פי הכללים הישנים. אולם גם הכללים החדשים

תאגידים המים מייצרים מהמכסים מי קולחין שנומכרים לחקלאות ויוצרים להם הכנסה. ההכנסות האלה לא הובאו בחשבון הנוגע לנוזקים שגורמים השפכים החריגים

שפכים אלו אינם גורמים נזק למערכת הביוב ואינם משוייגים עלויות נוספות להחזקתו. אני סבור כי תאגידים המים היו צריכים לפתח פתרונות שיפול בשפכים, אשר יחסכו לבעלי המפעלים עלויות, ולא לתקוף אותם דרך קנסות בלבד. אם תאגידים רשות אינם עושים זאת, לפחות רשות המים חתה אמורה לעסק בהיבט זה של מניעה. נוסף לכך, עלות "זנקה" יכולה להתחלק בין כל צרכני המים של התאגיד, כולל משקי הבית, היות שגם הם משתמשים בחומרים הגורמים לנזק למערכת הביוב, הגורמת חומר החדת הכלים. התאגידים מייצרים מהשפכים מי קולחין שנמכרים לחקלאים ויוצרים הכנסה לתאגידים המים. ההכנסות האלה אינן מובאות בחשבון הכללי של החיוב בגין הזרמת השפכים החריגים או האסורים.

יש מחלוקת לגבי הנזק שגורמים כלורידים ונתרן לתשתיות. ונתרן חלוקת נזק אלו שרכיבים אלו נכתב דעת לבג"צ אינם גורמים נזק למערכת הביוב ולא מייקרים את החזקתן

איום נותנים מענה לכל המפעלים אשר מחויבים בגין שפכים אסורים וחריגים. כך למשל, אולם אירועים קיבל חיובים של כחצי מיליון שקל לשנה בגין הזרמת שפכים, בשל הגדול שבו השתמש במדיתי הכללים, המחווה גורה עיקרי לערכים המבוזים מהמותר. לפי כללי תאגיד המים שהוא שייך אליה.

למצוא פתרונות

עוד בעיה היא מחלוקת באשר למידת הנזק שאגורמים חומרים מסוג כלורידים ונתרן המזוהמים לתשתיות הביוב. בתווית דעת

שפכים אלו אינם גורמים נזק למערכת הביוב ואינם משוייגים עלויות נוספות להחזקתו.

אני סבור כי תאגידים המים היו צריכים לפתח פתרונות שיפול בשפכים, אשר יחסכו לבעלי המפעלים עלויות, ולא לתקוף אותם דרך קנסות בלבד. אם תאגידים רשות אינם עושים זאת, לפחות רשות המים חתה אמורה לעסק בהיבט זה של מניעה. נוסף לכך, עלות "זנקה" יכולה להתחלק בין כל צרכני המים של התאגיד, כולל משקי הבית, היות שגם הם משתמשים בחומרים הגורמים לנזק למערכת הביוב, הגורמת חומר החדת הכלים. התאגידים מייצרים מהשפכים מי קולחין שנמכרים לחקלאים ויוצרים הכנסה לתאגידים המים. ההכנסות האלה אינן מובאות בחשבון הכללי של החיוב בגין הזרמת השפכים החריגים או האסורים.

יש מחלוקת לגבי הנזק שגורמים כלורידים ונתרן לתשתיות. ונתרן חלוקת נזק אלו שרכיבים אלו נכתב דעת לבג"צ אינם גורמים נזק למערכת הביוב ולא מייקרים את החזקתן

איום נותנים מענה לכל המפעלים אשר מחויבים בגין שפכים אסורים וחריגים. כך למשל, אולם אירועים קיבל חיובים של כחצי מיליון שקל לשנה בגין הזרמת שפכים, בשל הגדול שבו השתמש במדיתי הכללים, המחווה גורה עיקרי לערכים המבוזים מהמותר. לפי כללי תאגיד המים שהוא שייך אליה.

למצוא פתרונות

עוד בעיה היא מחלוקת באשר למידת הנזק שאגורמים חומרים מסוג כלורידים ונתרן המזוהמים לתשתיות הביוב. בתווית דעת

שפכים אלו אינם גורמים נזק למערכת הביוב ואינם משוייגים עלויות נוספות להחזקתו.

אני סבור כי תאגידים המים היו צריכים לפתח פתרונות שיפול בשפכים, אשר יחסכו לבעלי המפעלים עלויות, ולא לתקוף אותם דרך קנסות בלבד. אם תאגידים רשות אינם עושים זאת, לפחות רשות המים חתה אמורה לעסק בהיבט זה של מניעה. נוסף לכך, עלות "זנקה" יכולה להתחלק בין כל צרכני המים של התאגיד, כולל משקי הבית, היות שגם הם משתמשים בחומרים הגורמים לנזק למערכת הביוב, הגורמת חומר החדת הכלים. התאגידים מייצרים מהשפכים מי קולחין שנמכרים לחקלאים ויוצרים הכנסה לתאגידים המים. ההכנסות האלה אינן מובאות בחשבון הכללי של החיוב בגין הזרמת השפכים החריגים או האסורים.

יש מחלוקת לגבי הנזק שגורמים כלורידים ונתרן לתשתיות. ונתרן חלוקת נזק אלו שרכיבים אלו נכתב דעת לבג"צ אינם גורמים נזק למערכת הביוב ולא מייקרים את החזקתן

איום נותנים מענה לכל המפעלים אשר מחויבים בגין שפכים אסורים וחריגים. כך למשל, אולם אירועים קיבל חיובים של כחצי מיליון שקל לשנה בגין הזרמת שפכים, בשל הגדול שבו השתמש במדיתי הכללים, המחווה גורה עיקרי לערכים המבוזים מהמותר. לפי כללי תאגיד המים שהוא שייך אליה.

למצוא פתרונות

עוד בעיה היא מחלוקת באשר למידת הנזק שאגורמים חומרים מסוג כלורידים ונתרן המזוהמים לתשתיות הביוב. בתווית דעת